

II

(Nezakonodajni akti)

UREDBE

UREDBA KOMISIJE (EU) št. 165/2010

z dne 26. februarja 2010

o spremembah Uredbe Komisije (ES) št. 1881/2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih onesnaževal v živilih glede aflatoksinov

(Besedilo velja za EGP)

EVROPSKA KOMISIJA JE –

ob upoštevanju Pogodbe o delovanju Evropske unije,

ob upoštevanju Uredbe Sveta (EGS) št. 315/93 z dne 8. februarja 1993 o določitvi postopkov Skupnosti za kontaminante v hrani ⁽¹⁾ in zlasti člena 2(3) Uredbe,

ob upoštevanju naslednjega:

- (1) Uredba Komisije (ES) št. 1881/2006 z dne 19. decembra 2006 o določitvi mejnih vrednosti nekaterih kontaminantov v živilih ⁽²⁾ določa mejne vrednosti za aflatoksin B1 in skupni aflatoksin (aflatoksin B1 + G1 + B2 + G2) v izboru živil.
- (2) Treba je spremeniti nekatere mejne vrednosti za aflatoksine v nekaterih živilih, da se upošteva razvoj Codex Alimentarius in nove informacije iz nedavnega znanstvenega mnenja.
- (3) Codex Alimentarius je določil vrednost 15 µg/kg skupnega aflatoksina v mandeljnih, lešnikih in pistacijah, namenjenih nadaljnji predelavi, in vrednost 10 µg/kg skupnega aflatoksina v mandeljnih, lešnikih in pistacijah „za neposredno uživanje“ ⁽³⁾.
- (4) Znanstveni odbor za onesnaževalce v prehranjevalni verigi (Svet CONTAM) Evropske agencije za varnost

hrane (EFSA) je 25. januarja 2007 sprejel mnenje o morebitnem povečanju zdravstvenega tveganja za potrošnike zaradi možnega povečanja obstoječih mejnih vrednosti za aflatoksine v mandeljnih, lešnikih in pistacijah ter iz njih pridobljenih proizvodih ⁽⁴⁾. Svet CONTAM je sklenil, da bi spreminjanje mejnih vrednosti za skupne aflatoksine s 4 na 8 ali 10 µg/kg v mandeljnih, lešnikih in pistacijah v manjši meri vplivalo na ocene izpostavljenosti s hrano, tveganja za nastanek raka in izračunanih stopenj izpostavljenosti (MOE). Svet je tudi sklenil, da mora biti izpostavljenost aflatoksinom iz vseh virov tako nizka, kot jo je razumno še mogoče doseči, saj so aflatoksini genotoksični in rakotvorni. Podatki kažejo, da je zmanjšanje celotne izpostavljenosti aflatoksinom s hrano mogoče doseči tako, da se zmanjša število zelo onesnaženih živil, ki dosežejo trg, z učinkovitejšim uveljavljanjem in zmanjševanjem izpostavljenosti živilom, ki niso mandeljni, lešniki in pistacije.

- (5) Svet CONTAM je 16. junija 2009 sprejel izjavo o vplivih, ki bi jih na javno zdravje imelo povečanje vrednosti skupnega aflatoksina s 4 µg/kg na 10 µg/kg za lupinarje z izjemo mandeljnov, lešnikov in pistacij ⁽⁵⁾. Svet je na podlagi informacij, razpoložljivih v letu 2007, sklenil, da povečanje vrednosti za skupne aflatoksine s 4 µg/kg na 10 µg/kg za ostale lupinarje, vključno z brazilskimi oreški, ne bi negativno vplivalo na javno zdravje. Glede na sedanje razprave v Codex Alimentarius o mejnih vrednostih za aflatoksine v brazilskih oreških je primerno prilagoditi vrednost za aflatoksine v brazilskih oreških z vrednostjo, kot jo za mandeljne, lešnike in pistacije določa Codex.

⁽¹⁾ UL L 37, 13.2.1993, str. 1.

⁽²⁾ UL L 364, 20.12.2006, str. 5.

⁽³⁾ Splošni standard za onesnaževalce in toksine v živilih (CODEX STAN 193-1995) http://www.codexalimentarius.net/download/standards/17/CXS_193e.pdf

⁽⁴⁾ *The EFSA Journal* [Bilten EFSA] (2007) 446, str. 1–127. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Scientific_Opinion/CONTAM%20_op_ej446_aflatoxins_en.pdf?ssbinary=true

⁽⁵⁾ Izjava Znanstvenega odbora o onesnaževalcih v prehranjevalni verigi o vplivih povečanja vrednosti skupnega aflatoksina s 4 µg/kg na 10 µg/kg za lupinarje, razen mandeljnov, lešnikov in pistacij, na javno zdravje na zahtevo Evropske komisije. *The EFSA Journal* [Bilten EFSA] (2009) 1168, str. 1–11. http://www.efsa.europa.eu/cs/BlobServer/Statement/contam_statement_ej1168_aflatoxin_other_treenuts_en,0.pdf?ssbinary=true

- (6) Codex Alimentarius je določil mejno vrednost samo za skupni aflatoksin. Vrednost, ki ustreza vrednosti aflatoksina B1, je bila določena s pomočjo podatkov o prisotnosti aflatoksinov v hrani, ki jih je EFSA uporabila za oceno izpostavljenosti.
- (7) V mnenju o aflatoksinih je EFSA podala opažanja, da semena oljnic in iz njih pridobljeni proizvodi znatno prispevajo k izpostavljenosti ljudi aflatoksinu. EFSA je sklenila, da mora biti izpostavljenost aflatoksinom iz vseh virov tako nizka, kot jo je razumno še mogoče doseči. Poleg tega obvestila preko sistema hitrega obveščanja za živila in krmo (RASFF) kažejo visoke vrednosti aflatoksinov v semenih oljnic, kot so sončnična semena, semena melon itd. Zato se predlaga, da se določi mejna vrednost za semena oljnic, razen zemeljskih oreškov (arašidov), v skladu z obstoječimi mejnimi vrednostmi za zemeljske oreške (arašide). Ker pa postopek proizvodnje rafiniranih rastlinskih olj aflatoksine skoraj popolnoma odstrani, je primerno izključiti semena oljnic, vključno z zemeljskimi oreški (arašidi), namenjena drobljenju za rafinirano rastlinsko olje, in rafinirano rastlinsko olje.
- (8) Mejna vrednost 2 µg/kg za aflatoksin B1 in 4 µg/kg za skupni aflatoksin je bila določena za vsa žita in vse proizvode, pridobljene iz žit, razen koruze, ki se pred uporabo za prehrano ljudi sortira ali drugače mehansko obdela in za katero je bila določena mejna vrednost 5 µg/kg za aflatoksin B1 in 10 µg/kg za skupni aflatoksin. Neoluščen riž redno vsebuje vrednosti nekoliko nad mejnimi vrednostmi. Po brušenju, pri katerem se odstrani luščina, so vrednosti aflatoksinov v belem brušenem rižu pod mejnimi vrednostmi. Zato je primerno, da se enak pristop, kot je že obstoječi za koruzo, uporabi tudi za riž in da se določi višja mejna vrednost aflatoksina B1 in skupnega aflatoksina za riž, ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortira ali drugače mehansko obdela.
- (9) Mejne vrednosti se uporabljajo za užitne dele lupinarjev. Nedavni znanstveni dokazi pa kažejo, da lupine brazilskih oreškov vsebujejo del onesnaženosti z aflatoksinom. Zato je primerno spremeniti opombo pod črto v Prilogi, ki navaja postopek v primeru analize lupinarjev „v lupinah“, da se upoštevajo ta nova znanstvena spoznanja.
- (10) Ukrepi, predvideni v tej uredbi, so v skladu z mnenjem Stalnega odbora za prehranjevalno verigo in zdravje živali, Evropski parlament in Svet pa mu nista nasprotovala –

SPREJELA NASLEDNJO UREDBO:

Člen 1

Uredba (ES) št. 1831/2003 se spremeni:

1. Člen 4 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 4

Posebne določbe za zemeljske oreške, druga semena oljnic, lupinarje, suho sadje, riž in koruzo

Zemeljski oreški (arašidi), druga semena oljnic, lupinarji, suho sadje, riž in koruza, ki ne izpolnjujejo določil o ustreznih mejnih vrednostih, aflatoksinov iz točk 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 in 2.1.11 Priloge, se lahko dajejo v promet, če:

- (a) niso namenjeni neposredni uporabi za prehrano ljudi ali kot sestavina živil;
- (b) ustrezajo ustreznim mejnim vrednostim iz točk 2.1.1, 2.1.2, 2.1.3, 2.1.4, 2.1.9 in 2.1.12 Priloge;
- (c) so namenjeni obdelavi, ki vključuje sortiranje ali drugo mehansko obdelavo, in če po tej obdelavi mejne vrednosti iz točk 2.1.5, 2.1.6, 2.1.7, 2.1.8, 2.1.10 in 2.1.11 Priloge niso presežene in ta obdelava ne povzroča drugih škodljivih ostankov;
- (d) je na izdelkih jasno označena uporaba ter so opremljeni z označbo „pred uporabo izdelka za prehrano ljudi ali kot sestavine živil se izdelek sortira ali drugače mehansko obdela, da se zmanjša onesnaženost z aflatoksini. Navedba se vključi v oznako vsake posamezne vreče, škatle itd. in v izvirni spremni dokument. Identifikacijska koda pošiljke/serije se jasno označi na vsaki posamezni vreči, škatli itd. pošiljke in na izvirnem spremnem dokumentu.“

2. Člen 5 se nadomesti z naslednjim:

„Člen 5

Posebne določbe za zemeljske oreške (arašide), druga semena oljnic, iz njih pridobljene proizvode in žita

V oznako vsake posamezne vreče, škatle itd. in v izvirni spremni dokument je treba vključiti jasno navedbo predvidene uporabe. Obstajati mora jasna povezava tega spremnega dokumenta s pošiljko, in sicer tako, da se v njem navede identifikacijska koda pošiljke, ki je navedena na vsaki posamezni vreči, škatli itd. pošiljke. Poleg tega mora biti poslovna dejavnost prejemnika pošiljke, navedena v spremnem dokumentu, v skladu s predvideno uporabo.

Če ni jasne navedbe, da živilo ni namenjeno za prehrano ljudi, se mejne vrednosti iz točk 2.1.5 in 2.1.11 Priloge uporabljajo za vse zemeljske oreške (arašide), druga semena oljnic, iz njih pridobljene proizvode in žita, ki se dajo v promet.

Kar zadeva izjemo za zemeljske oreške (arašide) in druga semena oljnic za drobljenje ter uporabo mejnih vrednosti iz točke 2.1.1 Priloge, se izjema uporablja samo za pošiljke, na katerih je jasno označena uporaba ter so opremljene z označbo „izdelek se zdrobi za proizvodnjo rafiniranega rastlinskega olja. Navedba se vključi v oznako vsake posamezne vreče, škatle itd. in v izvirne spremne dokumente. Namembni kraj mora biti obrat za drobljenje.“

3. Priloga se spremeni:

(a) Pododdelek 2.1 (Aflatoksini) se nadomesti z besedilom v Prilogi k tej uredbi.

(b) Opomba pod črto 5 se nadomesti z naslednjim:

„⁽⁵⁾ Mejne vrednosti se uporabljajo za užitne dele zemeljskih oreškov (arašidov) in lupinarjev. Če se analizirajo zemeljski oreški (arašidi) in lupinarji, v lupinah, se pri izračunu vsebnosti aflatoksina šteje, da je vsa onesnaženost v užitem delu, razen v primeru brazilskih oreškov.“

(c) Dodajo se naslednje opombe pod črto:

„⁽⁴⁰⁾ Semena oljnic z oznakami KN 1201, 1202, 1203, 1204, 1205, 1206, 1207 in pridobljeni proizvodi

KN 1208; semena melon sodijo v okvir oznake ex 1207 99.

(⁴¹) Če se iz njih pridobljeni/predelani proizvodi pridobijo/predelajo izključno ali skoraj izključno iz zadevnih lupinarjev, se mejne vrednosti, določene za ustrezne lupinarje, uporabljajo tudi za pridobljene/predelane proizvode. V drugih primerih se za pridobljene/predelane proizvode uporabljata člen 2(1) in člen 2(2).“

Člen 2

Ta uredba se ne uporablja za marelične koščice, semena oljnic z izjemo zemeljskih oreškov (arašidov) in proizvode iz njihove predelave, ki so bili dani na trg na dan pred datumom začetka uporabe v skladu z določbami, ki so se uporabljale na ta dan.

Breme dokazovanja, kdaj so bili proizvodi dani na trg, nosi nosilec živilske dejavnosti.

Člen 3

Ta uredba začne veljati deseti dan po objavi v *Uradnem listu Evropske unije*.

Uporablja se od datuma začetka veljavnosti.

Ta uredba je v celoti zavezujoča in se neposredno uporablja v vseh državah članicah.

V Bruslju, 26. februarja 2010

Za Komisijo

Predsednik

José Manuel BARROSO

PRILOGA

Živila ⁽¹⁾		Mejne vrednosti (µg/kg)		
„2.1	Aflatoksini	B ₁	vsota B ₁ , B ₂ , G ₁ in G ₂	M ₁
2.1.1	Zemeljski oreški (arašidi) in druga semena oljnic ⁽⁴⁰⁾ , ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortirajo ali drugače mehansko obdelajo razen: — zemeljskih oreškov (arašidov) in drugih semen oljnic za drobljenje za proizvodnjo rafiniranega rastlinskega olja	8,0 ⁽⁵⁾	15,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.2	Mandeljni, pistacije in marelične koščice, ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortirajo ali drugače mehansko obdelajo	12,0 ⁽⁵⁾	15,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.3	Lešniki in brazilski oreški, ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortirajo ali drugače mehansko obdelajo	8,0 ⁽⁵⁾	15,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.4	Lupinarji, razen lupinarjev iz točk 2.1.2 in 2.1.3, ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortirajo ali drugače mehansko obdelajo	5,0 ⁽⁵⁾	10,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.5	Zemeljski oreški (arašidi) in druga semena oljnic ⁽⁴⁰⁾ ter živila iz njihove predelave, namenjeni neposredni uporabi za prehrano ljudi ali kot sestavina živil razen: — surovega rastlinskega olja, namenjenega za rafiniranje — rafiniranega rastlinskega olja	2,0 ⁽⁵⁾	4,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.6	Mandeljni, pistacije in marelične koščice, namenjeni neposredni uporabi za prehrano ljudi ali kot sestavina živil ⁽⁴¹⁾	8,0 ⁽⁵⁾	10,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.7	Lešniki in brazilski oreški, namenjeni neposredni uporabi za prehrano ljudi ali kot sestavina živil ⁽⁴¹⁾	5,0 ⁽⁵⁾	10,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.8	Lupinarji, razen lupinarjev iz točk 2.1.6 in 2.1.7, in proizvodi iz njihove predelave, namenjeni neposredni uporabi za prehrano ljudi ali kot sestavina živil	2,0 ⁽⁵⁾	4,0 ⁽⁵⁾	—
2.1.9	Suho sadje, ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortira ali drugače mehansko obdelava	5,0	10,0	—
2.1.10	Suho sadje in proizvodi iz njegove predelave, namenjeni neposredni uporabi za prehrano ljudi ali kot sestavina živil	2,0	4,0	—
2.1.11	Vsa žita in vsi proizvodi, pridobljeni iz njih, vključno s predelanimi žitnimi proizvodi, razen živil iz točk 2.1.12, 2.1.15 in 2.1.17	2,0	4,0	—

Živila ⁽¹⁾		Mejne vrednosti (µg/kg)		
2.1.12	Koruzi in riž, ki se pred uporabo za prehrano ljudi ali kot sestavina živil sortirata ali drugače mehansko obdelata	5,0	10,0	—
2.1.13	Surovo mleko ⁽⁶⁾ , toplotno obdelano mleko in mleko za proizvodnjo izdelkov na osnovi mleka	—	—	0,050
2.1.14	Naslednje vrste začimb: <i>Capsicum</i> spp. (sušeni plodovi začimb, celi ali mleti, vključno s čilijem, čilijem v prahu, kajenskim poprom in papriko) <i>Piper</i> spp. (plodovi začimb, vključno z belim in črnim poprom) <i>Myristica fragrans</i> (muškatni orešek) <i>Zingiber officinale</i> (ingver) <i>Curcuma longa</i> (kurkuma) mešanice začimb, ki vsebujejo eno ali več navedenih začimb	5,0	10,0	—
2.1.15	Žitne kašice ter otroška hrana za dojenčke in majhne otroke ⁽³⁾ ⁽⁷⁾	0,10	—	—
2.1.16	Začetne in nadaljevalne formule za dojenčke in majhne otroke, vključno z mlekom za dojenčke in mlekom za majhne otroke ⁽⁴⁾ ⁽⁸⁾	—	—	0,025
2.1.17	Živila za posebne zdravstvene namene ⁽⁹⁾ ⁽¹⁰⁾ , izrecno namenjena dojenčkom	0,10	—	0,025“